25.1.2023

Eduskunnan talousvaliokunnalle

Asia: Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission asetusehdotuksesta lyhytaikaisia vuokramajoituspalveluja koskevien tietojen keräämisestä ja jakamisesta ja asetuksen (EU) 2018/1724 muuttamisesta (lyhytaikainen majoitustoiminta)

Eduskunnan käsiteltävänä on valtioneuvoston kirjelmä Suomen kannaksi komission lyhytaikaisia vuokramajoituspalveluja koskevaan asetusehdotukseen.

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry (jäljempänä ”MaRa”) kiittää pyynnöstä tulla talousvaliokuntaan kuultavaksi ja lausuu asiasta seuraavaa:

Ehdotuksen tavoitteet ovat kannatettavia

MaRa kannattaa komission asetusehdotuksen tavoitteita asettaa verkkoalustoille ja majoittajille uusia sääntöjä ja velvoitteita. Viranomaiset eri puolilla Eurooppaa ovat pitkään pyrkineet hankkimaan tietoja verkkoalustoilta ja majoittajilta. Näiden tietojen saaminen on ollut hankalaa, koska verkkoalustat ovat olleet haluttomia jakamaan tietoja majoittajista ja niiden toiminnasta.

On perusteltua, että täysin ammattimaiseen tapaan harjoitettavalla lyhytaikaisella vuokramajoitustoiminnalla tulee olla samat säännöt riippumatta siitä, harjoitetaanko toimintaa perinteisellä tavalla hotellirakennuksessa vai esimerkiksi vuokraamalla lyhytaikaisesti asuinhuoneistoja selkeästi lyhytaikaisen majoittamisen tarkoituksessa. MaRa pitää sen vuoksi perusteltuna vaatimusten yhdenmukaistamista. Lyhytaikaista vuokramajoituspalvelua tarjoavien ei tule saada perusteetonta kilpailuetua esimerkiksi siitä, että tietojen jakamista koskevat ongelmat johtuvat vain siitä, että viranomaisten hallinnoimat rekisteröintijärjestelmät ovat tehottomia ja poikkeavat toisistaan eikä tietojen jakamiseen ole lopulta välitöntä velvollisuutta.

Soveltamisalaa ei tule rajata vain ammattimaisiin majoittajiin

MaRa pitää perusteltuna sitä, että asetuksen soveltamisalaa ei rajata vain ammattimaisiin majoittajiin. Myös sellaiset majoittajat, jotka tarjoavat vuokramajoitusta lyhytaikaisesti ja satunnaisesti tulee kuulua soveltamisalan piiriin. Toisaalta asetusehdotus ei määrittele sitä, mikä on ammattimaista ja mikä ei-ammattimaista toimintaa. Rajanveto ammattimaisen ja ei-ammattimaisen toiminnan välillä on jäsenvaltioiden toimivallan piiriin kuuluva asia. On perusteltua, että jäsenvaltiot voivat siitä itse päättää. Asetusehdotuksen soveltamisalan selkeyden vuoksi olisi kuitenkin

hyvä sen johdanto-osassa määritellä tarkemmin tätä rajanvetoa, jos soveltamisalan piiriin on tarkoitus saattaa myös ei-ammattimaiset majoittajat.

Rekisteröintimenettely säädettävä pakolliseksi

Asetusehdotuksen tarkoituksena on luoda unionin tasoinen ja jäsenvaltiokohtainen yhtenäinen rekisteröintimenettely, jonka mukaisesti majoittajien on toimitettava toimivaltaisille viranomaisille tietoja ja asiakirjoja ennen kuin ne voivat aloittaa lyhytaikaisten vuokramajoituspalvelujen tarjoamisen. Asetusehdotus ei rajaa pois nykyisiä rekisteröintimenettelyjä kansallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla kunhan ne täyttävät tämän asetusehdotuksen mukaiset vaatimukset. Esimerkiksi Suomessa ei kuitenkaan ole käytössä rekisteröintimenettelyä.

MaRa katsoo asetusehdotuksessa olevan heikkoutena sen, että jäsenvaltiot saisivat itse päättää, ottavatko rekisteröinnin käyttöön vai eivät. Jos kaikki jäsenvaltiot eivät ottaisi sitä käyttöön, se heikentäisi niiden tavoitteiden saavuttamista, minkä vuoksi asetusehdotus on ylipäänsä annettu. Toiseksi lyhytaikaisista vuokramajoituspalveluista saatavat tiedot eivät olisi yhdenmukaisia ja vertailukelpoisia koko EU:n alueella. *MaRa pitää sen vuoksi perusteltuna velvoittaa jäsenvaltiot kaikki ottamaan rekisteröintimenettelyn käyttöön ja velvoittaa kaikki asetusehdotuksen soveltamisalan piiriin kuuluvat lyhytaikaisia vuokramajoituspalveluja tarjoavat majoittajat rekisteröitymään ja jakamaan tietoja. Rekisteröintimenettelyn käyttöön ottamisella ei myöskään rajoitettaisi alalle pääsyä.*

Asetusehdotuksesta ei käy selvästi ilmi, koskeeko rekisteröintimenettely koko kiinteistöä vai yksittäistä asuntoa. Tämä käy epäsuorasti ilmi asetusehdotuksen 3 artiklan 1 kohdan mukaisesta majoituskohteen määritelmästä ja toiseksi 5 artiklan 1 kohdan a alakohdan luettelon mukaan kustakin majoituskohteesta annettavista tiedoista. Tästä huolimatta olisi hyvä selventää, että rekisteröintimenettely koskee myös yksittäistä asuntoa tai huoneistoa, jota majoittaja tarjoaa vuokrattavaksi lyhytaikaisesti majoittumistarkoituksessa.

Tiedot, jotka majoittajien on annettava

Asetusehdotuksen 5 artiklassa on määritelty tiedot, jotka majoittajien on annettava niin majoituskohteesta kuin majoittajasta itsestään. MaRa pitää perusteltuna asetusehdotuksen 5 artiklan 2 kohdan mukaista vaatimusta jäsenvaltiolle edellyttää, että toimitettuihin tietoihin liitetään niitä tukevat asianmukaiset asiakirjat. Tämän ei voi katsoa kohtuuttomalla tavalla lisäävän majoittajien hallinnollista taakkaa.

MaRa pitää lisäksi tärkeänä, että jäsenvaltioilla on asetusehdotuksen 5 artiklan 3 kohdan mukaan mahdollisuus vaatia majoittajia toimittamaan lisätietoja ja -asiakirjoja, jotka osoittavat esimerkiksi kansallisessa lainsäädännössä vahvistettujen vaatimusten, kuten terveyttä ja turvallisuutta sekä kuluttajansuojaa koskevien vaatimusten, noudattamisen. Näiden lisätietojen ja asiakirjojen tulisi samalla olla edellytyksenä rekisteröintinumeron automaattiselle ja välittömälle myöntämiselle toisin kuin mitä nyt asetusehdotuksen 5 artiklan 3 kohdan viittaussäännös 4 artiklan 2 kohdan b alakohtaan tarkoittaa.

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry

Sami Hämäläinen
lakimies, varatuomari

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry on matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajan palvelualojen elinkeino- ja työmarkkinajärjestö. MaRa edustaa hotelleja, kylpylöitä, viikko-osakeyrityksiä, leirintäalueita, kongressi- ja tapahtumatoimialan yrityksiä, ravintoloita, catering-yrityksiä, eines- ja valmistuskeittiöitä, kahviloita, pubeja, yökerhoja, liikenneasemia, huvi-, teema- ja elämyspuistoja, keilahalleja, festivaaleja ja konserttitapahtumia, ohjelmapalveluyrityksiä, luontomatkailuyrityksiä, hiihtokeskuksia sekä matkailun markkinointi- ja välityspalveluita tarjoavia yrityksiä. MaRassa on 3 100 jäsentä, joilla on 7 700 toimipaikkaa. MaRan jäsenyritykset työllistävät noin 70 000 henkilöä.